

ČUVANJE SPOLNIH STANICA MOGLO BI TREBATI TISUĆU MLADIH U HRVATSKOJ

Zbog napretka medicine maligne se bolesti sve uspješnije liječe. Kako bi se poboljšala sveukupna kvaliteta života onkoloških pacijenata, posljednjih se godina sve više pažnje posvećuje i očuvanju njihove plodnosti

Zloćudne bolesti jedne su od vodećih uzroka smrti kako u svijetu tako i u Hrvatskoj. Prema posljednjim podacima u svijetu je 2012. godine bilo 14,1 milijun novih slučajeva oboljelih od neke vrste karcinoma, a predviđa se da će ta brojka do 2030. narasti na 23,6 milijuna.

STANJE U HRVATSKOJ

Svake je godine sve više oboljelih od karcinoma, a posljednji podaci HZJZ-a, oni za 2015. godinu, pokazuju da je ukupan broj novooboljelih (bez raka kože) iznosio 22,503, od čega je najmanje tisuću žena i tisuću muškaraca u reproduktivnoj dobi. Nažalost, kemoterapija i zračenje kod mladih ljudi često utječu i na njihove reproduktivne sposobnosti, smanjujući tako šanse za trudnoću u budućnosti. Tako

je 2010. godine bilo 11,203 novooboljelih muškaraca i 9648 novooboljelih žena od čega su 1007 muškaraca i 1038 žena bili potencijalni kandidati za neku od metoda očuvanja plodnosti. Kako je broj oboljelih od 2010. rastao tako se povećao i broj potencijalnih kandidata kojima je potrebno omogućiti da nakon izlječenja imaju šanse za osnivanje ili proširenje obitelji. Zato je očuvanje plodnosti u reproduktivnoj dobi onkoloških bolesnika posljednjih godina postalo od iznimnog značaja.

NOVI TREND U MEDICINI

Na sreću, stručnjaci za onkofertilitet i onkobiologiju sve više rade na razvijanju novih i učinkovitih metoda očuvanja plodnosti za one s dijagnozom neke maligne bolesti. - Radi se o novom trendu u re-

produkcijskoj medicini koji nastoji premostiti jaz između onkologije i očuvanja plodnosti pacijenata sa zloćudnim bolestima, a sve s ciljem rađanja živog i zdravog djeteta - objašnjava prof. dr. sc. Marina Šprem Goldštajn iz Klinike za ženske bolesti i porode. Metode za očuvanje plodnosti koje danas imamo na raspolaganju su: pohrana sjemeni, jajnih stanica i zametaka, krioprezervacija tkiva jajnika i pomicanje jajnika iz polja zračenja. Usto, kod oboljelih od leukemije i limfoma tijekom kemoterapije koriste se i lijekovi za zaštitu funkcije jajnika, dok odabir metode ovisi o vrsti bolesti i proširenosti, neodgovodnosti početka liječenja te dobi pacijenta, ističu liječnici. - Sve ove metode koriste se u Hrvatskoj, a posebno mi je drago što mogu reći

da će uskoro biti moguće pohraniti i tkivo jajnika u banci tkiva jajnika u KBC-u Zagreb - kaže dr. Šprem Goldštajn.

RASPITAJTE SE

Oboljeli bi nakon dijagnoze trebali znati sve o mogućnostima koje su pred njima, pa tako i o očuvanju reproduktivnih sposobnosti, stoga je dužnost svakog liječnika da o tome razgovara s pacijentom prije nego što ga uputi na terapiju. - Često, pod pritiskom vremena da što prije započnu liječenje ili zato što nisu informirane, žene žure s liječenjem, a da prije toga nitko nije zapodjenuo razgovor o ovoj temi. Nije važno jesu li u vezi/braku ili nisu, već da znaju koje su njihove opcije - ističe psihologinja Ljiljana Vukota iz Centra za psihološku pomoć SVE

za NJU. Savjetovanje sa specijalistom iz humane reprodukcije trebalo bi se provesti što je prije moguće nakon postavljanja dijagnoze kako bi se što prije moglo krenuti s nekom od metoda očuvanja plodnosti. Stoga, u slučaju da vam je dijagnosticirana zloćudna bolest, svakako se dobro informirajte o mogućnostima očuvanja plodnosti kako biste kasnije mogli planirati osnivanje ili proširenje obitelji. Zamrzavanje spolnih stanica u Hrvatskoj pokriva Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje kao i čuvanje stanica, a nakon određenog razdoblja troškove čuvanja snosi pacijent.

Powered by
 PLIVA

Najčešći karcinomi u reproduktivnoj dobi u žena su rak dojke, štitnjače te Hodgkin limfom, Non-Hodgkin limfom i leukemija.

Najčešći karcinomi u reproduktivnoj dobi u muškaraca su rak testisa, rak štitnjače te hematološke maligne bolesti.

